

Raje Podatkowe

wykorzystanie w optymalizacji podatkowej

- *dr Paulina Pilch, radca prawny, doradca podatkowy.
Współniczka kancelarii prawnej PWLegal,*

TAX AVOIDANCE

obejście prawa podatkowego zgodne z prawem, np.
Wypłacanie dywidendy do spółki cypryjskiej – 0%
(UPO)

TAX EVASION

obejście prawa podatkowego niezgodne z prawem
np. budowanie struktur pozornych, bez
uzasadnienia ekonomicznego.

Beneficial Owner

Klauzula *beneficial owner* (rzeczywisty beneficjent) w UPO – najczęściej pojęcie to pojawia się w odniesieniu do wypłat dywidend, odsetek oraz należności licencyjnych.

Ani przepisy podatkowe, ani same UPO nie zawierają definicji tego pojęcia.

Mianem *beneficial owner* określa się podmiot mający pełne prawo bezpośredniego korzystania z otrzymywanych środków. Jest to właściciel ekonomiczny, a nie tylko prawny otrzymanych środków.

Beneficial Owner

Istnieją liczne wyroki podejmujące analizę pojęcia *beneficial owner*, np.:

- JP Morgan vs. Indofood (indonezyjsko-mauritiańska UPO),
- Merrell vs. Bank of Scotland (francusko-brytyjska UPO).

Czy raje podatkowe ujawniają kto jest rzeczywistym beneficjentem?

Raj podatkowy

Raj podatkowy (ang. „tax haven”) – kraj lub obszar, którego system prawny gwarantuje osobom fizycznym i prawnym korzyści podatkowe w zakresie podatku dochodowego lub spadkowego oraz daje szansę na obejście obciążeń podatkowych we własnym kraju względnie na zapłacenie w nim relatywnie niższego podatku.

Nie ma definicji ustawowej raju podatkowego. To pojęcie doktrynalne.

Spółka Offshore

OFFSHORE w tłumaczeniu oznacza „poza lądem”;

Spółka OFFSHORE to spółki posiadające siedzibę w kraju, na terytorium stosującym szkodliwą konkurencję podatkową.

Czym charakteryzuje się raj podatkowy?

1. Co najmniej dwukrotnie niższy, bezwzględny poziom opodatkowania tego samego przedmiotu dochodu. Najczęściej brak PIT i CIT.
2. Brak współpracy takiego państwa (terytorium) w zakresie spraw podatkowych i karnoskarbowych z odpowiednimi organami państwa macierzystego.
3. Inne prawne kryteria np.:
  - liberalne prawo dewizowe,
  - restrykcyjne przepisy dot. tajemnicy bankowej,
  - brak albo niewielka liczba umów podatkowych z innymi państwami,

Czym charakteryzuje się raj podatkowy? – cd.

3. Inne prawne kryteria np.:

- relatywnie niskie koszty prowadzenia działalności gospodarczej,
- brak ograniczeń w dostępie do kapitału i możliwości zakupu nieruchomości.

4. Czynniki o charakterze infrastrukturalno – geograficznym:

- położenie w pobliżu rynków i centrów światowej finansjery,
- wykwalifikowana kadra pracowników i usług o charakterze doradczym,
- rozwinięty sektor bankowy.

5. Z czego zatem utrzymują się raje podatkowe?

- np. podatku od nieruchomości.

Co to jest szkodliwa konkurencja podatkowa?

- Prawo polskie posługuje się tym pojęciem jedynie na gruncie podatków dochodowych.
- Przepisy ustaw o podatkach dochodowych odwołują się do rozporządzenia MF z dnia 9 kwietnia 2013 roku zawierającego listę państw stosujących szkodliwą konkurencję podatkową.
- OECD – szkodliwa konkurencja podatkowa stanowi „mniejsze zło” w porównaniu do rajów podatkowych, które są kwalifikowaną formą tego zjawiska – stanowią większe zagrożenie dla prawidłowego poboru wpływów podatkowych państwa.

Raje podatkowe na świecie

Miejsca, w których przepisy podatkowe są wyjątkowo łagodne dla obcokrajowców i kapitału zagranicznego.

Źródło: OECD

dpa · Infografika PAP

Raje Podatkowe

- np. wyspy i terytoria na Morzu Karaibskim, Oceanie Spokojnym
- Delaware (?),
- Cypr, Luxemburg (?).

Wykorzystanie rajów podatkowych

- optymalizacja podatkowa dochodów osobistych – rezydencja podatkowa;
  - tzw. asset holding;
  - fundacje prywatne (np. Lichtenstein);
  - trusty;
-

Wykorzystanie rajów podatkowych cd.

- ochrona majątku przed wierzycielami;
- rozdysponowanie majątkiem na wypadek śmierci;
- forma zabezpieczenia na przyszłość – emerytura.

Przeciwdziałanie

OECD i Ministerstwo
Finansów

Listy Rajów Podatkowych

- Praktyka sporządzania takich list pochodzi z krajów anglosaskich.
- Listy OECD oraz Listy Ministerstwa Finansów.
- Zakwalifikowanie państw jako rajów podatkowych może mieć dwojaką podstawę:
  - na mocy ustawy – w Polsce poprzez enumeratywne wyliczenie państw w rozporządzeniu,
  - poprzez potwierdzoną praktykę wykorzystywania ustawodawstw podatkowych tych państw w celu uniknięcia podatku. Może to mieć odzwierciedlenie w postępowaniu urzędów podatkowych, orzecznictwie etc.

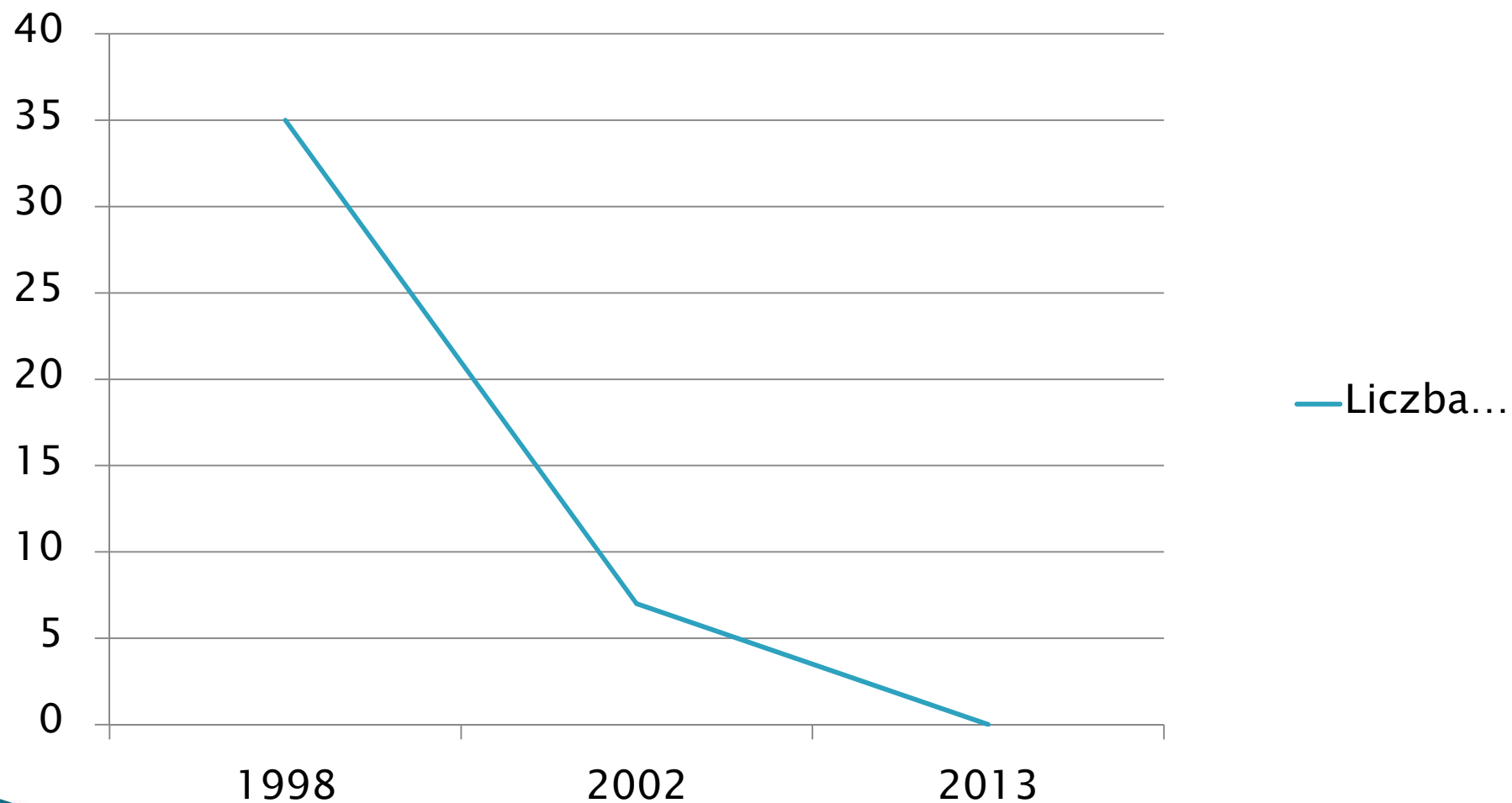
ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT

Raje Podatkowe jako kraje prowadzące szkodliwą konkurencję podatkową według Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju są wymieniane na:

- CZARNEJ,
- SZAREJ,
- BIAŁEJ liście OECD – pod warunkiem podpisania z innymi państwami co najmniej dwunastu umów o wymianie informacji podatkowych.

Czarna Lista OECD

Szara Lista OECD

Szara Lista OECD	Liczba Państw
1998 rok	38
2009 rok	20
2012 rok	2

**Nauru,
Niue**

Raje Podatkowe jako kraje prowadzące szkodliwą konkurencję podatkową według Ministerstwa Finansów – rozporządzenie z 9 kwietnia 2013 roku.

Z listy krajów stosujących szkodliwe praktyki podatkowe wykreślony zostały Wyspy Man, Jersey oraz Baliwatu Guernsey oraz Antyle Niderlandzkie.

Obecnie – na liście znajduje się 37 państw stosujących szkodliwe praktyki podatkowe.

Lista Ministerstwa Finansów 2013

Inne – Przykłady	Europa
Bermudy – Terytorium Zamorskie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	Księstwo Andory;
Kajmany – Terytorium Zamorskie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	Gibraltar – Terytorium Zamorskie Korony Brytyjskiej;
Hongkong	Księstwo Liechtensteinu;
Republika Panamy	Księstwo Monako.
Republika Liberii	
Wspólnota Bahamów	

**Ogółem:
37
Europa: 4**

Ustawodawstwo wewnętrzne – CIT oraz PIT

Art. 21 UPDOP oraz Art. 29 UPDOF.

Stawka podatkowa 20%.

Np. z tytułu usług doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze.

Ustawa o VAT – nowelizacja 1 kwietnia 2011 r.

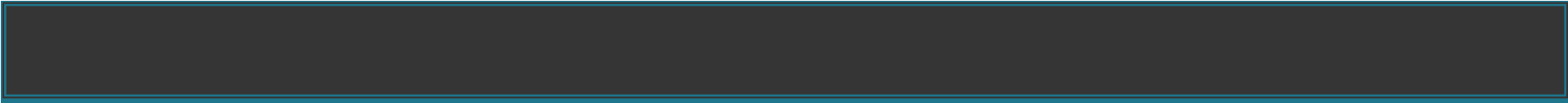
Uchylenie art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT oraz załącznika nr 5 – wykazu rajów podatkowych.

Wprowadzone zmiany umożliwiają odliczanie podatku VAT w przypadku importu usług z terenu krajów wskazywanych dotychczas jako stosujące szkodliwą politykę podatkową.

Konieczność dostosowania polskiej ustawy do wyroku TSUE w sprawie C-395/09 Oasis East, w którym trybunał uznał, że zakaz odliczania podatku wykracza poza ramy dozwolone na podstawie art. 17 ust. 6 VI Dyrektywy (aktualnie art. 176 Dyrektywy 2006/112/WE).

Znaczenie umów o zapobieganiu podwójnemu opodatkowaniu na tle rajów podatkowych

Wybrane przykłady
wykorzystania rajów
podatkowych w
optymalizacji podatkowej

Optymalizacja podatków dochodowych – rezydencja Monako

Podatek dochodowy zniesiono w 1809 r. (wprowadzono go ponownie w 1957 r., ale tylko dla obywateli Francji zamieszkałych w Monako).

Co czyni nas rezydentem w Monako?

- Posiadanie nieruchomości (mieszkanie, dom) w Monako „odpowiedniej do naszych potrzeb”
- Posiadanie karty rezydenta:
  - pobyt przez 6-miesiący w każdym roku (jako miejscu faktycznego zamieszkania),
  - w przypadku niektórych zawodów (np. wymagających przemieszczania się) dopuszcza się okres 3-miesięczny.

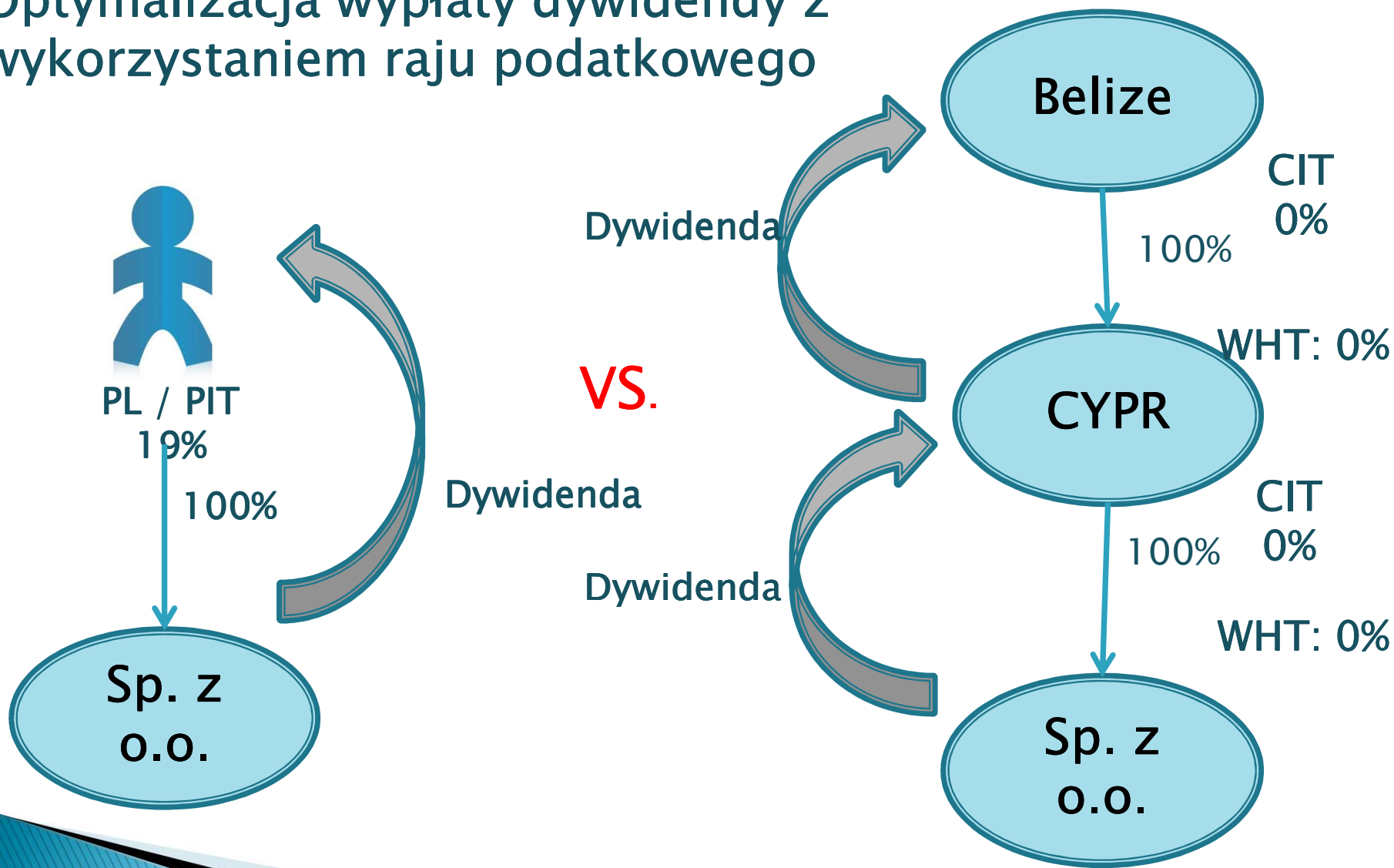
Optymalizacja podatkowa – towary

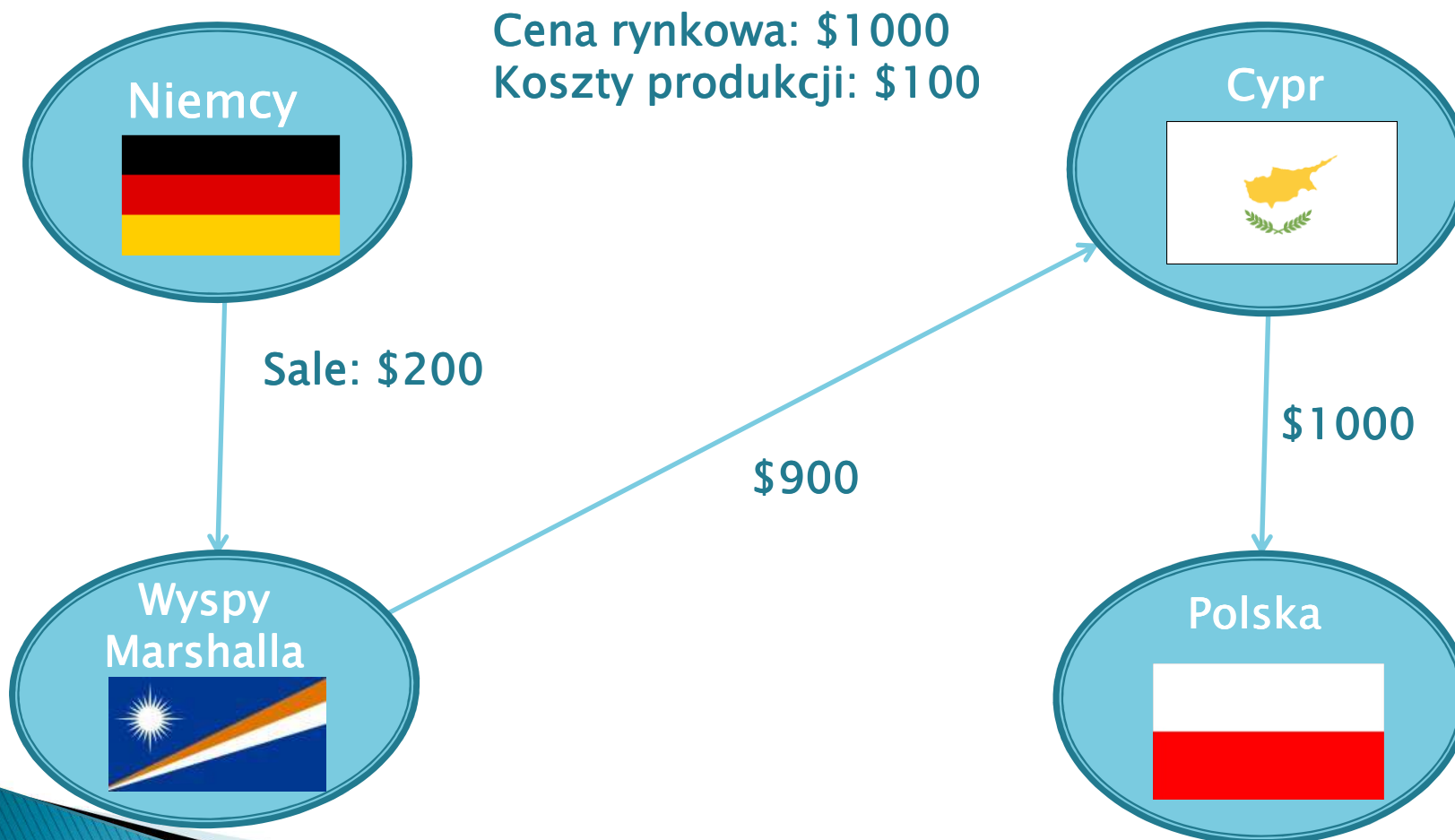
Brak w amerykańskim systemie podatkowym podatku VAT = spółka w Delaware nie ma obowiązku rozliczania podatku VAT z tytułu importu oraz eksportu towarów.

Zasada terytorialności w Delaware = uzyskany przez spółkę w Delaware dochód ze sprzedaży towarów poza terenem Stanów Zjednoczonych będzie zwolniony z opodatkowania CIT.

Optimalizacja wypłaty dywidendy z wykorzystaniem raju podatkowego

Optymalizacja podatkowa – software

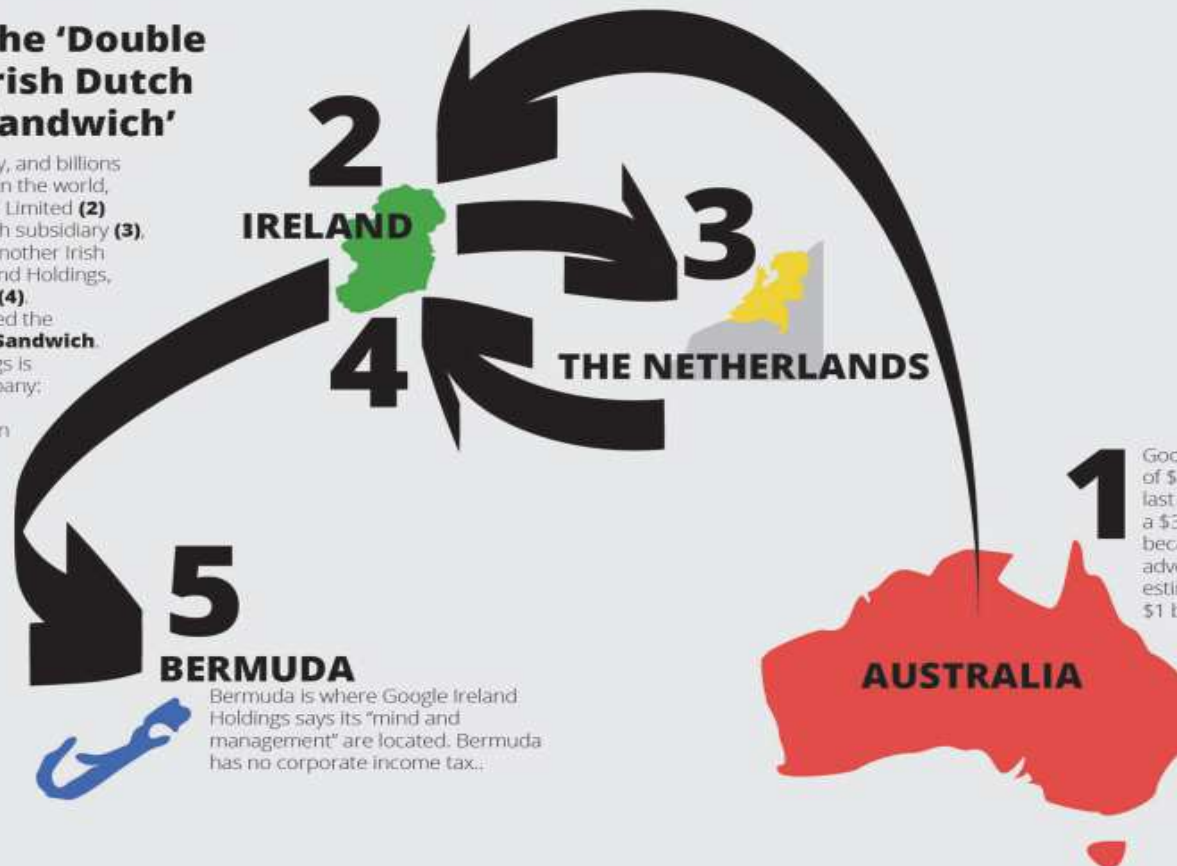
1.

SEARCHING FOR GOOGLE'S MONEY

The 'Double Irish Dutch Sandwich'

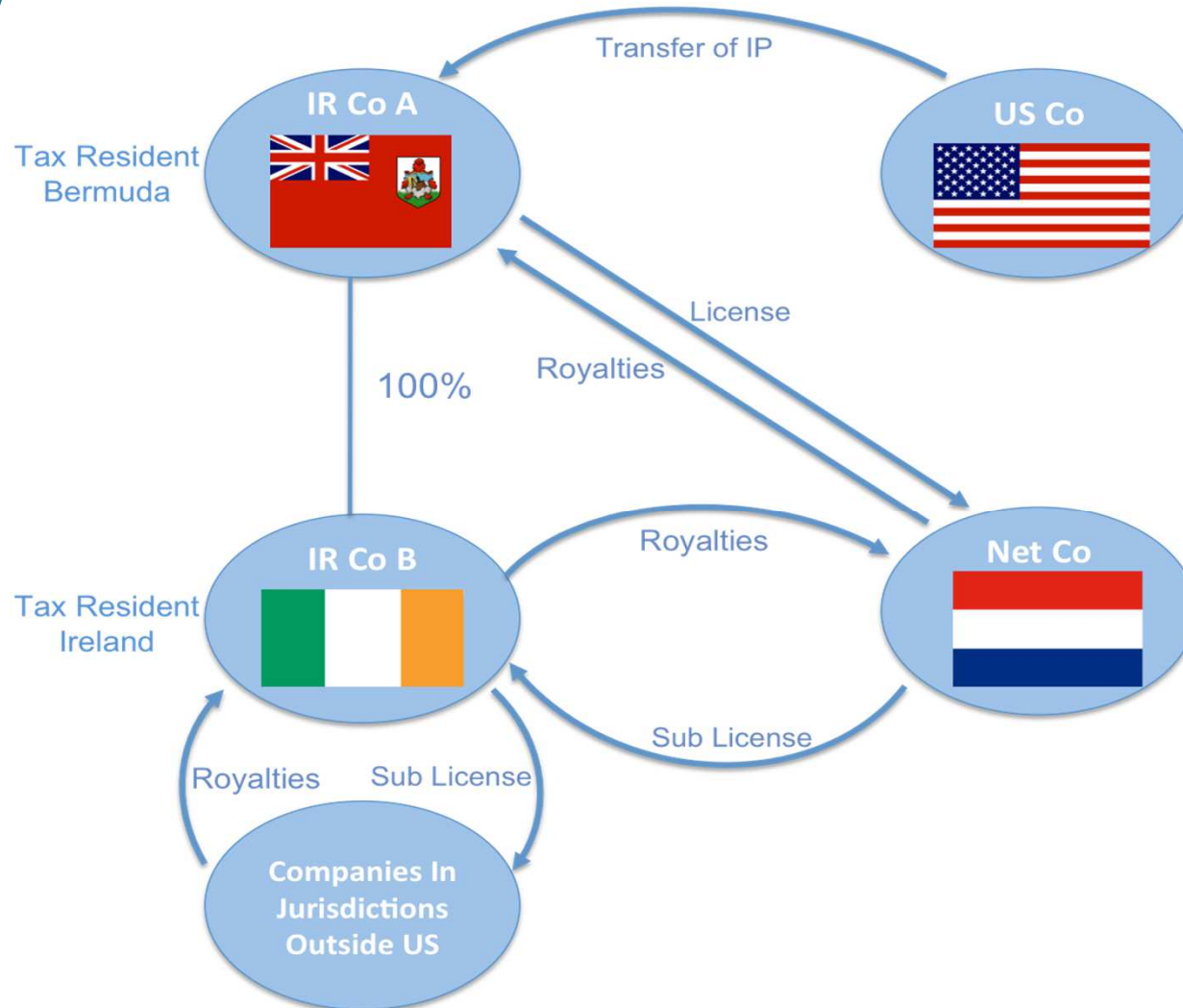
That advertising money, and billions more from elsewhere in the world, goes to Google Ireland Limited (2) which pays it to a Dutch subsidiary (3), which pays it back to another Irish company, Google Ireland Holdings, thus avoiding Irish tax (4). This manoeuvre is called the **Double Irish Dutch Sandwich**. Google Ireland Holdings is a "dual resident" company; for US tax purposes it is an Irish corporation but for Irish tax purposes Ireland Holdings became a resident of Bermuda...

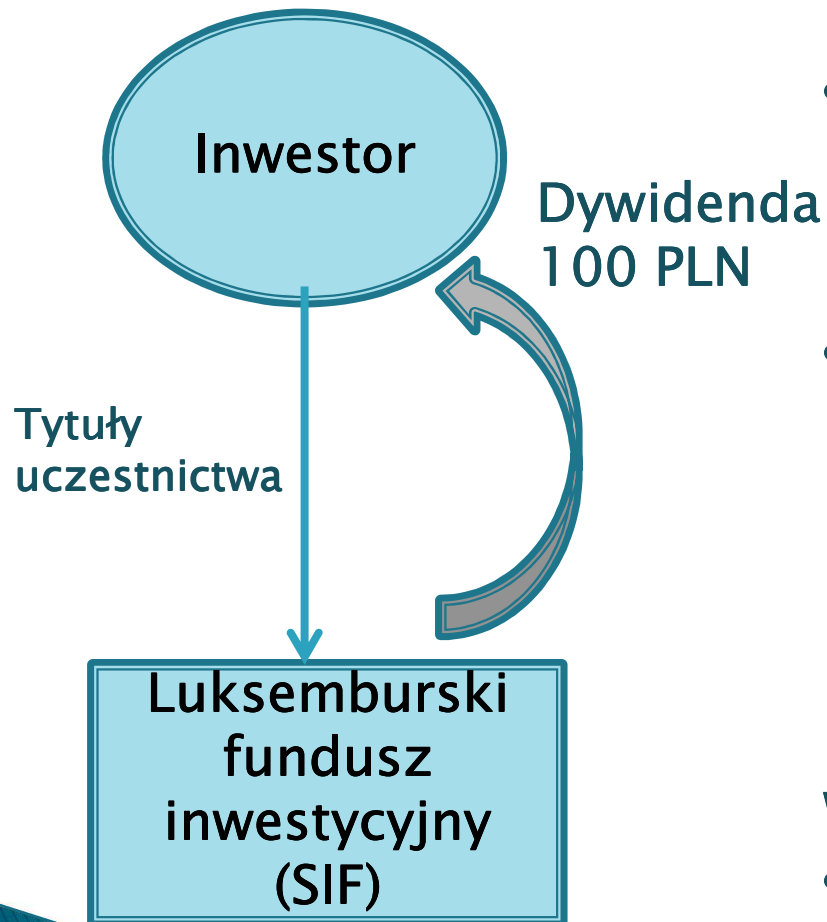
5 BERMUDA

Bermuda is where Google Ireland Holdings says its "mind and management" are located. Bermuda has no corporate income tax.

2.

Optimalizacja zysków z tytułów uczestnictwa w luksemburskich funduszy inwestycyjnych

- Luksemburskie fundusze inwestycyjne typu korporacyjnego (SIF – *Specialised Investment Fund*) mogą wypłacać dywidendę.
- Dywidenda wypłacana przez Luksemburski SIF do polskiego inwestora jest zwolniona z opodatkowania (Polsko – Luksemburska umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania).

Wyliczenie podatku:

- PIT Inwestora – $100 \text{ PLN} \times 0\% = 0 \text{ PLN}$

Czy optymalizacja podatkowa
z wykorzystaniem rajów
podatkowych jest etyczna?

PYTANIA

Dziękuję za uwagę.